

“Els ens que s’han de federar a escala europea no són els estats”

“Creia en el federalisme a l'àmbit de l'estat i confiava en un Partit Socialista, que a més a més es diu federalista”

JORDI PLAY

Després de la Jornada sobre el Fet Nacional que va dur a terme Iniciativa (ICV), el seu representant al Parlament Europeu, Raül Romeva (Madrid, 1971), explica per què considera esgotat el model del federalisme a l'estat espanyol i amb quina estratègia s'ha de defensar el català a Europa.

Quin és l'horitzó nacional d'Iniciativa?

—Jo puc parlar d'allò que jo crec. Als estatuts d'Iniciativa hi ha una proposta d'un estat federal i, per tant, Iniciativa proposa això com

a futur. Algunes persones volem continuar defensant el concepte federal però de manera que respongui a una lògica europea, no estatal. Dins d'Iniciativa hi ha pluralitat d'opinions: alguns pensen que l'opció és l'estat federal i alguns

altres pensen que aquesta opció s'ha d'ampliar a una visió d'una Europa federal. Sigui com sigui, l'ens a federar, que seria Catalunya —o, a un nivell més ampli, els Països Catalans o l'euroregió— no hauria de pensar a buscar l'encaix en una Espanya federal, sinó que hauria de buscar aquest encaix a escala europea. Alguns defensem això, tot entenent que és coherent amb la posició que s'ha defensat fins ara a Iniciativa.

—Per què l'aposta federal estatal ja no us satisfà?

—L'aposta federal a escala estatal ja no dona gaire joc, per diversos motius: Primer, perquè a l'Europa que actualment hi ha en construcció, l'Europa

dels pobles, nosaltres volem jugar-hi un paper protagonista com a poble. Fins ara, pensàvem que aquest paper el podíem fer dins d'aquesta realitat, també plural, que és l'estat espanyol –enteníem que a l'estat espanyol hi havia una sensibilitat per a jugar a escala europea defensant la pluralitat–, però alguns constatem que això ja no és així. I, cada vegada més, cal defensar que s'ha d'anar a Brussel·les directament, i no pas passar per Madrid, com ara succeeix.

—I el context d'aquest federalisme...?

—...seria Europa. Hi ha dues opcions: fas una Europa federal en la qual els ens a federar siguin els estats o fas una Europa federal en la qual els ens a federar siguin unes altres realitats: en alguns casos seran estats i en alguns altres, no. En el nostre cas seria Catalunya o, eventualment, en cas que hi hagués acord per part de totes les parts implicades, una realitat nacional transestatal, que podria ser l'euroregió –que d'alguna manera ve a ser els Països Catalans–: País Valencià, illes Balears, Franja de Ponent, Catalunya i Catalunya Nord, incloent-hi el Migdia-Pirineus i el Llenguadoc-Rosselló. Però això seria si totes les parts volguessin. En tot cas, Catalunya, com a tal, de manera singular, hauria de poder proposar aquesta possibilitat.

—Això ho defenseu perquè el federalisme estatal sembla cada vegada més impossible?

—Insisteixo que parlo personalment; Iniciativa defensa l'estat federal. Els representants de l'estat han renunciat a la visibilitat de la pluralitat de l'estat. Si no considerem que a Brussel·les aquesta representativitat ha de venir via Madrid, hem de demanar poder-hi anar directament a parlar de problemes que afecten Catalunya. Els ens que s'han de federar a escala europea no han de ser els estats. Fins i tot, des d'un punt de vista d'eficiència, és millor que no siguin els estats.

—Al començament de la legislatura de Rodríguez Zapatero, el federalisme va revifar, esperançat precisament en el nou president espanyol. A la meitat de la segona legislatura de Zapatero, això ha canviat?

—Insisteixo que continuo una reflexió personal: jo era dels qui havia

“Catalunya –o els Països Catalans– no han de buscar l'encaix en una Espanya federal sinó a escala europea”

defensat aquesta opció de l'estat federal. Creia que era una manera viable de reconstruir una realitat que havia estat molt maltractada pel PP i confiava en un Partit Socialista, que a més a més es diu federalista. Com a opció que entenia viable, me la vaig creure i la vaig defensar. La meua frustració ha arribat per dues constatacions. Una: veure les dificultats que tenim al conjunt de l'estat espanyol per trobar complicitats per a aquesta opció. I dues: veure la voluntat recentralitzadora que demostra en aquests moments l'estat espanyol amb relació al paper que s'ha de tenir en tant que estat. Això ho veig amb molts exemples i ho constato cada dia. Quan el govern espanyol parla en nom de l'estat espanyol no parla en nom de la pluralitat de l'estat.

—Podeu concretar?

—Hi ha exemples molt clars que demostren que això va en aquesta direcció. Un és precisament la qüestió del català al Parlament Europeu. Una cosa que és molt senzilla de resoldre però que no s'ha resolt per una obstrucció continuada, no únicament de determinats agents dins del Parlament, sinó també per la poca convicció del govern espanyol a defensar aquesta opció. I un altre fet: acabem de veure com la Comissió Europea ha retirat la figura de l'únic traductor que tenia l'oficina de la Comissió Europea a Barcelona, amb la qual cosa s'ha tornat a demostrar la poca sensibilitat que té la Comissió respecte a aquesta pluralitat.

—Amb la resta de parlamentaris catalans a Europa, inclosos els del PSC, CiU i Esquerra, heu defensat el reconeixement del català a Europa. Què n'espereu?

—Nosaltres defensem que el reconeixement del català al Parlament Europeu no és tan sols una qüestió de dret i de justícia, sinó que és una demostració d'uropeisme. Que entenguin que no és cap caprici.

—Com dèieu, dins d'Iniciativa, hi ha diverses sensibilitats nacionals, des de l'independentisme a l'auto-

nomisme. Això, com es resol en un programa electoral?

—Amb democràcia interna. Amb democràcia interna s'ha decidit que l'opció que defensa Iniciativa és la de l'estat federal. Sigui com sigui, reivindicuem la nostra opció, que sabem que és minoritària, però existent.

—S'ha de revisar, amb democràcia interna, aquesta opció vostra? Se n'ha de tornar a parlar abans de les eleccions?

—Una de les coses que reivindicuem és que som l'esquerra verda nacional. Això vol dir que hem de poder parlar de tot allò que tingui a veure amb els valors socials i d'esquerres, amb tot allò que tingui a veure amb l'ecologisme i amb tot allò que tingui a veure amb el fet nacional. Aquest és un debat continuat de la formació. De la mateixa manera que anem adaptant els postulats a l'evolució del món i de la realitat social, també ho hem de fer d'acord amb l'evolució en l'àmbit nacional. Insisteixo, a més, que el marc europeu ens permet de fer aquest debat amb tranquil·litat.

—Ara s'ha fet la segona onada de consultes d'independència. Hi doneu suport?

—La nostra formació política ha reconegut les iniciatives i dóna llibertat a cada municipi perquè hi doni el suport que consideri adient. Jo, personalment, hi he donat suport com a estratègia i, en el cas concret de Sant Cugat, que és on resideixo, hi he donat suport i m'he manifestat a favor del sí.

—Algún dia el Tribunal Constitucional dictarà sentència sobre els recursos contra l'Estatut. Quina resposta hi ha d'haver?

—Hem de ser prudents i no jutjar una decisió que encara no sabem. A mi, de moment, em preocupa aquesta tardança. Això no és bo. Posa de manifest que el Constitucional està en qüestió i que cal una revisió a fons de la institució per inoperant.

Àlex Milian